
Zakrzewska Osada, st. 1, gm. Więcbork, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 32-32/46

Informator Archeologiczny : badania 33, 125-126

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Uzyskano bardzo cenny materiał ceramiczny, który pozwala na rekonstrukcję pełnych form naczyń. Znalaziono zapinkę żelazną kuszową z podwiniętą nóżką datowaną na fazę C1 lub C1a oraz srebrny denar Trajana z lat 103 - 111.

Osada w Wierzchucy Nagórnej stanowi ważne świadectwo osadnictwa ludności kultury przeworskiej regionu nadbużańskiego, ujawnia obecność elementów kultury wielbarskiej i powinna przyczynić się do zmiany widzenia obrazu kulturowego na obszarze Polski północno-środkowo-wschodniej, który jest obecnie budowany na podstawie źródeł sepulkralnych.

Materiał i dokumentacja przechowywane są przechowywany jest w Państwowym Muzeum w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.

Wilkowice, st. 8, gm. Żórawina, woj. dolnośląskie, AZP 83-29/123 – patrz: wczesne średniowiecze

Wołodź, st. 1, gm. Nozdrzec, woj. podkarpackie, AZP 109-78/55 – patrz: wczesne średniowiecze

Wojkowice, st. 15, gm. Żórawina, woj. dolnośląskie, AZP 82-29/134 – patrz: neolit

ZABRZEZIE, st. 5, gm. Rząśnia, woj. łódzkie, AZP 77-48/59

- ślady osadnictwa z okresu neolitu lub wczesnej epoki brązu
- mała osada lub obozowisko kultury pomorskiej z wczesnego okresu lateńskiego
- osada (przemysłowa?) z okresu wczesnego średniowiecza (XI-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w terminie od 14 czerwca do 25 sierpnia, przez Mirosława Szukałę (autor sprawozdania, Fundacja Badań Archeologicznych im. Prof. K. Jażdżewskiego). Finansowane przez Kopalnię Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 156 arów.

Materiały i obiekty występowały w zasadzie w jednej warstwie. Odkryto 418 obiektów osadniczych, w większości o niesprecyzowanym charakterze, większość związanych z kulturą pomorską. Przynajmniej dwa obiekty (107, 391) kultury pomorskiej mogą być pozostałościami po budynkach mieszkalnych. Wśród obiektów wczesnośredniowiecznych wyróżniają się obiekty 127, 216, 223 – domniemane jamy do produkcji dziegciu i obiekty 245 A, B, C - skupiska żużla.

Materiały ruchome: około 5 tys. fragmentów naczyń glinianych, w tym około 3500 fragmentów ceramiki kultury pomorskiej i około 500 wczesnośredniowiecznej, kilkanaście grud żużla żelaznego, 25 krzemieni, 3 fragmenty przedmiotów żelaznych, w tym 1 nóż średniowieczny i 2 fragmenty pręślików.

Materiały i dokumentacja zostały przekazane do dyspozycji Fundacji Badań Archeologicznych im. Prof. K. Jażdżewskiego.

Stanowisko zostało przebadane w całości i badania nie będą kontynuowane.

ZAKRZEWSKA OSADA, st. 1, gm. Więcbork, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 32-32/46

- ślady osadnictwa ludności kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- cmentarzysko kultury wielbarskiej fazy B2/C1 okresu wpływów rzymskich

Badania prowadził mgr Józef Łoś (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego). Finansowane przez WKZ w Toruniu.

Prace o charakterze ratowniczym podjęto w związku z zagrożeniem stanowiska polegającym na nielegalnym wydobywaniu piasku. Celem było przeprowadzenie eksploracji i wykonanie dokumentacji najbardziej zagrożonych odcinków w piśnicy, a także określenie charakteru i zasięgu stano-

wiska. Ogółem otwarto i przebadano 10 wykopów archeologicznych o łącznej powierzchni 4 arów. Wyodrębniono 46 obiektów, z czego 23 uznano za pozostałość grobów ciałałpalnych związanych z kulturą wielbarską – datowanych na fazę B2/C1 okresu wpływów rzymskich (w tym groby jamowe i popielnicowe). Na stanowisku odkryto również obiekty neolityczne pochodzące z młodszych faz kultury pucharów lejkowatych naruszone i częściowo zniszczone przez ludność użytkującą cmentarzysko w pierwszych wiekach n.e.

Zrębice, st. 5, gm. Olsztyn, woj. śląskie, AZP 88-50/41 – patrz: paleolit